

"İnsanın âmâlini dağıtan fikr-i infiradî ve tasavvur-u şahsî karşı çıkar." "Fikr-i infiradî" insanın âmâlini nasıl dağıtıyor?

"Sonra da medeni-i bittab olduğundan ebnâ-yı cinsinin hukukunu muhafazaya ve hakkını onlar içinde aramaya mükellef olan insanın âmâlini dağıtan fikr-i infiradî ve tasavvur-u şahsî karşı çıkar."(1)

İnsan yaratılış açısından sosyal bir varlıktır. Ve nerede ise bütün ihtiyaçlarını sosyalleşme ile elde edebilir. Mesela, insan ayakkabıya muhtaçtır, ama kendi ayakkabısını kendi dikemez, dikebilecek başka bir insana muhtaçtır. Bu anlamda insan bütün gereksinimlerini karşılıklı bir dayanışma ve yardımlaşma ile temin edebilir.

Bütün bu dayanışma ve yardımlaşmaları ifa edebilmek de ancak bir düzen ve kanun içine girmek anlamına gelen hukuk sistemi ile mümkündür. "*Ebnâ-yı cinsinin hukukunu muhafaza ve hakkını onlar içinde aramak*" bu anlamdadır.

"*Ben bir düzene tabi olmam, ben kafama göre takılırım, ben hukuk tanımam.*" dersin, o zaman anarşi ve kaos ortaya çıkar ve sosyal doku ve onun uzantısı olan dayanışma ve yardımlaşma diye bir şey kalmaz. Anarşi ve kaosun olduğu yerde birey ve bireyin hakları diye bir şey kalmaz. İnsan şahsi haklarını korumak istiyorsa sosyallik ve hukuka uyması gerekiyor.

İnsanın amellerini, plan ve arzularını dağıtan yani gerçekleşmesini engelleyen **fikr-i infiradî** ve **tasavvur-u şahsî**, yani bencillikten meydana çıkan hukuksuzluk ve anarşizmdir.

(1) bk. [Münazarat, Zindan-ı atâlete düştüğümüzün sebebi nedir?](#)